

Životopis

Giovanni Coppa se narodil v Albě, v severoitalské provincii Cuneo, 9.11.1925. V době války intenzivně studoval filosofii a teologii v místním semináři a 2.1.1949 byl vysvěcen na kněze a inkardinován v rodné diecézi. Doktorátu dosáhl na Katedře filosofie a latinské literatury milánské Katolické univerzity Nejsvětějšího Srdce Páně (Universita Cattolica del Sacro Cuore) a současně studoval na římském Goethe Institutu němčinu (Mittelkurs a Oberkurs).

Dne 1.5.1953 začal pracovat v Apoštolské kanceláři (Cancelleria Apostolica) římské kurie, kde byl od 1.1.1958 zařazen v rámci Státního sekretariátu (Segreteria di Stato) jako aiutante di studio do Sekretariátu latinských listů (Segreteria delle Lettere Latine) a v sektoru italského jazyka. Byl jmenován vedoucím oddělení (Capo Ufficio) a prvním minutistou (Primo Minutante), dále radou Státního sekretariátu (Assessore della Segreteria di Stato). Stal se delegátem papežských diplomatických zastupitelství na Státním sekretariátu (Delegato delle Rappresentanze Pontificie) a následně vizitoval Apoštolské nunciatury pěti kontinentů.

V roce 1979 byl jmenován titulárním arcibiskupem serským a 6.1.1980 přijal ve vatikánské svatopetrské bazilice biskupské svěcení z rukou papeže Jana Pavla II. O deset let později, 30.6.1990, se ujal náročného díla obnovy jako apoštolský nuncius v České a Slovenské federativní republice a doyen jejího diplomatického sboru, 1.1.1993 v České a simultánně i Slovenské republice a od 1.3.1994 výhradně v České republice. Funkci apoštolského nuncia v ČR vykonával do 19.5.2001.

Nový kardinál je brilantním diplomatem Apoštolského stolce, pokorný kněz i biskup horoucího srdce, lásky ke Kristu a k církvi, rovněž k zemi a národu, k němuž byl vyslán jako živoucí znamení znovunalezené duchovní svobody. Dosvědčují to desítky jeho homilií, shromážděných v jeho knize *Buďte věrní* (Kostelní Vydří 1998), jíž je autorem.

Tento "nevyléčitelný optimista", jak se jednou sám v rozhovoru s novináři definoval, jehož zásadou je "Sobria ebrietas spiritus - Střízlivé opojení duchem", vedoucí k životu opravdu dělné víry. Je to muž hlubokého pokoje a smíření, jemuž leží na srdci budoucnost této země i lidstva a stálé hledání cest " jak se angažovat ve prospěch kultury života proti kultuře smrti." Dá se charakterizovat i jako člověk neúnavné vědecké

práce, jíž věnoval veškerý volný čas, aby věřícím navrátil čistotu, svěžest a sílu pramenů, jak to svého času řekl Hans Urs von Balthasar, přítomných v mohutném proudu křesťanské tradice.

Již roku 1966 vychází v Albě jeho dílo Problémy koncilu (*Problemi del Concilio*, Edizioni Domenicane 1966). Z podnětu kardinála Giovanni Battisty Montiniho, pozdějšího papeže Pavla VI., jemuž v roce 1963 předestřel tři principiální úkoly - poskytnout teoretický výklad podstaty Církve, dosáhnout její vnitřní obnovy, docílit jednoty křesťanstva a navázat dialog se světem; se Mons. Giovanni Coppa ujal při všem pracovním vytížení svého životního tématu: studia a překladu díla velkého milánského arcibiskupa a jednoho z nejvýznamnějších latinských církevních otců, sv. Ambrože.

Tato mimořádně šťastná intuice přinesla bohaté plody a v této souvislosti vyvstává analogické setkání intuice a vůle sv. Filipa Neriho s připraveným srdcem a skrytým talentem Cesara Baronia, skutečného zakladatele kritického katolického církevního dějepisectví. Stejně jako on i Mons. Coppa věnoval následně svému duchovnímu vzoru vděčnou vzpomínku ve svém Rozjímání nad Římem Giovanni Battisty Montiniho (*La meditazione su Roma di Giovanni Battista Montini*, v: Istituto Paolo VI, Notiziario č. 20, Brescia, listopad 1990, s. 57-69).

Skvěle zpracovaná vydání komentovaných výborů a překladů pak následovala jedno za druhým: *Opere di Sant'Ambrógio* (UTET, Torino 1969), *Sancti Ambrosii De Mysteriis* (Typis Polyglottis Vaticanis) roku 1974, dvousvazkový *Výklad sv. Ambrože na Lukášovo evangelium* (*Esposizione del Vangelo secondo Luca - Sancti Ambrosii Expositiones Euangelii secundum Lucam*, Milano, Biblioteca Ambrosiana - Roma, Citta Nuova) roku 1978 a *Ambrožův Hexameron. Komentář k šesti dnům Stvoření* (*Exameron. Commento ai sei giorni della Creazione*, TEA, Milano) roku 1995, k nim se roku 1993 přiřadilo i *Origenových 74 homílií nad Knihou Žalmů podle Jeronýmova překladu* (*74 Omelie sul Libro dei Salmi*, Edizioni Paoline, Milano). Stranou však nezůstala ani vědecká reflexe Ambrožova díla: roku 1979 tak vzniká studie *Kristus u sv. Ambrože* (*Cristo in Sant'Ambrógio*, Separát z "Bessarione" č. 1. *La Cristologia nei Padri della Chiesa*, Edizioni "Academia Card. Bessarionis", Roma 1979, s. 43-66, a roku 1990.

Formační a pastorační nároky na kněze v životě a dílech sv. Ambrože (Istanze formative e pastorali del presbitero nella vita e nelle opere di S. Ambrogio, v: La formazione al sacerdozio ministeriale nella catechesi e nella testimonianza di vita nei Padri, red. S. FELICI, LAS), Roma 1990, s. 95-132. Nejdražším darem v mateřském jazyce nám bezesporu trvale zůstane Kněžství v dílech svatého Ambrože (v: "Fermentum" č. 4, 1995, 1996, s. 65-77) z roku 1996.

Ohlédneme-li se zpět, vyvstává před námi plných 3292 (81,5 %) stran odborného textu a 745 (18,5 %) stran studií a úvah, což je proporce, jež by pro nás mohla být hluboce inspirativní: celkem tedy neuvěřitelných 4037 tiskových stran díla.

František M. Holeček O. M.